

EL POBLE CATALÀ

5 Cts. PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES. 4 PAGESSES IBERIQUES. PAISOS D'UNIO POSTAL. ANI I Barcelona, dissabte 10 d'octubre de 1908. NUM. 969 PREUS DE SUSCRIPCIÓ a un volum triestral de la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA I NACIONS IBERIQUES. 500 PAGESSES IBERIQUES. BARCELONA. 150 PAGESSES CATALÀ. Cts. 5

DR. JOSEP AYMERICH Y BARÓ ESPECIALISTA EN PARTS ha traslladat son gabinet de consulta a la Ronda de l'Universitat, núm. 11, pral., 1.

L'antiga Joieria, Plateria y Relotgeria
DE JOSEP MORERA, AUTORIZAT TASSADOR DE JOIES, AB MOTIU DE LA REFORMA S'HA TRASLLADAT DE LA PLATERIA, NUMERO 14, A LA RAMBLA DE LES FLORS, 8
JOIES Y RELLOTGES DE TOTES CLASSES A PREUS BARATISSIMS
Compra d'or, plata y pedreria. Tassació de joies.

FUNERARIA FERRAN 8, Palla, 8
TELEFON 949

Grans magatzems EL SIGLO
ACTUALMENT
a partir del 5 d'octubre
EXPOSICIÓ GENERAL Y VENDA
Novetats de l'Estació
Mocadors d'abric - Faldilles
Teixits de llana - Cotilles - Bruses
Refajos - Bates - Matinés
VESTITS Y ABRICS PERA SENYORA Y NENA
SOMBREROS PERA SENYOR, ETC., ETC.
ARTICLES D'ALTA NOVETAT
Preus excepcionals durant l'Exposició

MAQUINES PERA COSIR
MAQUINES PERA FER MITGES
BICICLETTES
Santasusana Carme, 34

Casa de confiança, fundada en 1870.-La més antiga d'Espanya

MOSAICS E F ESCOFET & C
Ronda Sant Pere 8

La qüestió dels Hospitals

En la sessió que de la sessió de la Diputació Provincial del dia 1 del corrent feu EL POBLE CATALÀ, s'hi llegí: «El senyor Sotres demanà que'l mateix dia assistissin els diputats, ab el major nombre possible, a la visita que se farà al Hospital Clínic, pera convèncer de la necessitat de donar una subvenció an aquella institució.» Altra volta se torna a parlar en la nostra Diputació de la qüestió del Hospital Clínic i altra volta s'apropa'l perill de que'l nostre organisme populars consentin en donar diners a institucions burocràtiques, regides y administrades per l'Estat. L'argument de la manca de llocs de que's valgué l'any passat el senyor Albó, donarà segurament a sortir engany y s'enganyarà altre cop al poble.

Es una qüestió primordial, a la que cal dedicar atenció preferent, la dels Hospitals. Mentre l'injusta organització social present continuï, caldran organismes benèfics y mentres aquestos no estiguin prou ben organitzats pera fer el bé dintre de la família que és ont deu ferse, seran necessaris Hospitals alberg, que deixaran d'existir com a tals, pera ésser cases lliures de curació, Hotels de malalts, quan l'humanitat se sapiga entendre. Avui no hi som en aquest punt y la nostra societat moderna necessita Hospitals suficients com a albergo, Hospitals que són també y han d'ésser, centres d'estudi y ensenyansa mèdiques.

Vejem com estem a Barcelona d'Hospitals albergo y com estem de centres de cultura mèdica.

Per a satisfer les necessitats hospitalàries, en passant una ciutat de 80.000 habitants, necessita 1 llit d'Hospital per cada grup de 75 a 300, d'ells quedant lo més y el menys dintre aquestos límits, segons la població y la gent d'altres llocs que és probable o segur que hi vagin. Així, Liege, té 1 llit per 300 habitants, Amsterdam, 1 per 205; Varsòvia y Odesa, 1 per 200; Amvers, 1 per 185; Brussel·les, 1 per 118; Moscou, 1 per 97. París té més de 12.000 llocs y Lió en té 4.000. Barcelona, al costat d'aquests dats pot posar-hi un actiu de 1.000 llocs escassos (400 que en caben al Clínic y 600 que'n pot man-tindre Santa Creu) que contant sa població en 600.000 habitants y es contaria justa, dona un llit per cada 600 habitants.

Barcelona, per sa població y per no tindre cap gran Hospital, deuria tindre pera dotar bé aquest servei un llit per cada 150 habitants al menys, y ara pera comensar deurem posar-hi al terme mitg d'un llit per cada grup de 200 a 300 habitants. Així, corresponen a Barcelona de 2.000 a 3.000 llocs d'hospital y aquest número, que no permet rebaixa, és lo just, no pera atendre ab relatiu desm-bras les actuals necessitats, sino pera evitar que quedin abandonades les més per-jentes y imprescindibles, «pera evitar que a Barcelona hi hagi constantment, al menys 1.000 malalts pobres que s'han de morir en un recó per negar-se un «poble llit d'hospital ont morir tranquils». Es que podem consentir el continuar d'aquesta manera?

Y no estem pas millor en lo que's refereix a la part científica. Es sapigut, que únicament en serveis hospitalaris poden ésser ab relatiu estalvi de temps y diners, grans estudis clínics y mèdics en general, y que únicament en hospitals ben montats pot donarse una ensenyansa seriosa de la Medicina. Per aixó a tot arreu s'obren els hospitals a la ciència, se do-

nen totes les facilitats, y es proporcionen tots els medis pera que s'estudi y s'ensenyi: he dit a tot arreu y tinc d'afegir que menys a Barcelona; aquí's pocs hospitals que tinguin són perfectament inútils pera la ciència y la cultura mèdica. Del Clínic y de l'ensenyansa oficial que an ell s'hi dona, quasi no val la pena de parlar-ne.

L'Hospital de la Santa Creu que tants serveis ha fet com a albergo, no ha fet, ni fa, y sa organització tradicional ens autorisa a dir que no farà res per la ciència y la cultura mèdiques: tots els elogis que pugui merèixer pel bé que com a casa de caritat ha fet, se mereix de censurar pel que ha deixat y deixa de fer per la Medicina, puig aquest Hospital és, si hi cap, encara més tancat a la ciència que els de l'Estat, car no solament no procura per ella, sino que ha posat y posa trabes a que pugui ferse, dient que allí's malalts hi són pera curarse o morir-se ab gràcia de Déu y res més.

Y aixó te la culpa de que la nostra cultura mèdica no sigui lo que pot y deu ésser y de que la nostra Medicina sigui poc menys que desconeguda fora de casa.

Estem doncs avui, mancats d'Hospitals albergo y d'Hospitals centres d'estudi mèdics, y no obstant no solament no s'ha fet fins ara, sino que correm el perill de desapropiar una magnífica ocasió, que potser no torni a presentar-se en molt temps de comensar a fer feina positiva: l'Hospital en construcció de Sant Pau, degut a la deixada del benemèrit Pau Gil.

Fins ara els que han mirat y miren superficialment la qüestió, s'han cregut, que acabat Sant Pau, traslladant allí's malalts de Santa Creu y tot lo més augmentant un centenar de llits, se resoldria'l problema. Y aixó no resol absolutament res, puig l'única ventajosa que tindria respecte la situació actual, que fora la d'acabar ab l'apilament de Santa Creu y el de proporcionar aire y llum a sos malalts, també s'hauria de logar aviat per les necessitats de la Reforma, que obligaran a Santa Creu a fugir d'allà ont és y a construir un nou edifici en lloc airejat y espaiós.

El pas de Santa Creu a Sant Pau, (que l'acabament del heróic palau d'en Domènech y Montaner a mes d'ésser a llarga data, no augmenta'l nombre de llits, puig les rendes de Santa Creu són limitades y no permeten mes que 800 malalts vagi allí ont vagi y no solament no dona garanties de fer res per la ciència y la cultura, sino que casi podem tindre la seguretat de que's desapropiaran les excel·lents condicions higièniques de Sant Pau, puig una cosa que malgrat la revolució operada en la Medicina, no ha sapigut posarse ni al nivell de 20 anys enera y que si quelcom fa és pera regular, ha demostrat palesament que no sent les necessitats modernes y que li vindria molt ample el model d'Hospitals que hem de volguer temple de la Medicina catalana.

Per aquestes y moltes altres raons que poden motivar altres articles, podem afirmar que'l pas de Santa Creu a l'edifici de Sant Pau, fora una de les calamitats més grosses y ab molts anys irreparables que poden sofrir Barcelona y Catalunya, baix els dos punts de vista humanitari y científic.

Per a resoldre la qüestió hospitalària, baix els dos aspectes, hem de prescindir dels Hospitals existents, manifestament insuficients y anar resoltament a habilitar-ne de nous.

L'explèndid edifici de Sant Pau, ab els pabellons que La deixada d'en Gil permet construir capassos d'uns 250 llits en estat de pòquer servir en plas molt breu y el plan d'engrandiment de dit Hospital den Domènech y Montaner semblen expressos per aixó. L'aprofitament d'aquest edifici per les nostres corporacions populars y son progressiu engrandiment, és l'únic camí de solució planera que hi ha a la qüestió proposada.

Ab ella podríem molt aviat tindre 250 llits més y ens posaríem en camí d'arribar en poc temps al augment de 1000 llits que són els que cabrien a Sant Pau tan ben ideat per en Domènech. Y ab ella, fent del nou Hospital, un Hospital modern, obert de bat a bat a l'estudi y a l'ensenyansa; evitariem aquest vergonyós estat de la nostra cultura mèdica, fil tan sols de la manca de llocs d'estudi apropiats y ab medis suficients.

Per a fer aixó és absolutament necessari que la Diputació y l'Ajuntament votin una forta subvenció anual pera'l sosteniment y engrandiment de Sant Pau, encarregant-ne les corporacions populars de la ciutat, d'una deixa hermosa que a la ciutat se és feta.

Y si nostres corporacions sostenen com és sa obligació un bon servei hospitalari y un centre d'ensenyansa moderna, tal com demanava en un document d'origen a la Diputació, l'Academia y Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, la primera vegada que's parli de la subvenció al Clínic, podran rebutjar indignades les proposicions que se'ls fassin pera ajudar a lo que és feina de l'Estat.

Que ara que demanem ensenyansa y beneficència per nostres, sapiguem demostrar que'n preocupen y sabem resoldre aquestes qüestions y no caiguem altre cop al perany de l'Estat que fa lo que vol ab els nostres diners. Els nostres diners han de servir pera coses nostres: lo contrari seria vergonyós.

Cal anar doncs a l'habilitació de Sant

Pau com a Hospital nou, y regir-lo a la moderna. Unicament així aumentem l'avui vergonyós nombre de llits y únicament així podem tindre l'esperansa de logar pera Catalunya una classe mèdica culta, y ben ensinistrada y a l'altura dels coneixements moderns y de que aquí poguem convertirnos en centre científic mèdic creador y no copiator, com hem fet fins ara. Cal evitar que'l pobre no tingui ni'l recurs d'anar al Hospital, com cal evitar que s'ha-gi d'anar a buscar a fora lo que tenim a casa y podem fer tan bé com allí aont ho fan millor. Y aixó únicament el nou Hospital, obert al estudi, ab l'ensenyansa obligatoria y sostingut per nostres corporacions populars ho faria y deu fer-ho.

R. PLA y ARMENGOL

Política estrangera

LA SITUACIÓ D'ORIENT

Serà un miracle, si's pot evitar la guerra a Orient. Es tan inflamable aquella vella terra de conflictes, que molt serà que no s'inflami ara, que no cremi allí el foc de la guerra. Amenassa per tants cantons alhora, el perill! Lo succeït d'aquests dies darrers prova, quan menys, una cosa: y és la millora real y innegable que les modernes doctrines pacifistes han produït en les relacions internacionals. En altres temps, la topada violenta ja seria un fet. Turquia, Austria, Bulgària, Sèrbia, Montenegro, Grècia y Creta, estarien ja trasbalsades y ab els exercits en peu de batalla.

Per aixó, encara que la diplomàcia sigui una cosa enutjosa y antipàtica, cal rego-nèixer que és preferible que sigui ella, y no les armes, qui arrangi les qüestions. Les conferències y tractats internacionals, ab tot y ésser casi sempre estèrils y ridícols, són més racionals que les guerres. En realitat, no solucionen res, en la gran majoria dels casos. Però fan com si ho solucionessin, y tenen l'aparència d'actes seriosos y útils. Y les nacions y els pobles queden contents y enganysats.

Si l'escalat sobtat de la guerra no porta els fets per altres viaranyes, se pot donar per segura la reunió pròxima d'una conferència internacional especialment encarregada d'examinar la situació de les nacions orientals després de la ruptura del tractat de Berlín. Sembla que seran Anglaterra y França les que pendran l'iniciativa, se condonades per Italia y Rússia, y seguides per les demés potències, inclosa Austria, que no tindrà més remei que conformarse a la conferència, per malament que li vingui aixó. Al cap y a l'últim, totes les grans potències hi estan interessades. En la conferència futura, Anglaterra consolidarà la dominació de l'Egipte, Italia la de Trípoli, Rússia demanarà el lliure pas dels navilis de guerra pels Dardanel·ls, y la mateixa Austria veurà segurament confirmada l'anexió de les províncies de Bosnia y Herzegovina. Ademés, se passaria per l'independència de Bulgària y per l'anexió espontània de Creta a Grècia. Però, y Turquia? Tothom està conforme en que caldria concedir-li compensacions. De quin mena? Territoris, no és possible. Serien, doncs, compensacions financeres. Els drets de la sobirania otomana se convertirien en diners. Y Turquia, després de les noves doloroses amputacions del seu immens territori antic, quedaria mitg consolada. Aquesta és la més probable solució de l'embroglio actual.

Es Anglaterra, per la seva premsa y pels seus homes de govern, la potència que més categòricament ha desaprovat l'actitut de l'Austria en la present qüestió. El llenguatge dels diaris y dels polítics anglesos és aquest: dies d'una franca claretat.

El ministre d'Afers estrangers d'Anglaterra, Mr. Edward Grey, ha dit en un discurs: «Nosaltres no podem reconèixer a cap potència o a cap Estat el dret d'alterar un tractat internacional sense'l consentiment de totes les potències signataries. Si's deixés establir un precedent semblant, si una nació pogués permetre la violació d'un tractat internacional, la confiança pública quedaria destruïda. Nosaltres desitgem sincerament que les coses entrin per un camí just y equitatiu, de manera que'l resultat no sigui descoratjador pel nou règim de Turquia, sino que, pel contrari, li dongui un auxili efectiu. Y nosaltres utilitzarem tota la nostra influència pera aconseguir aquest objecte. Se pot temer que hi hagin noves complicacions, després de lo que acaba de passar. En tot cas, cal assegurar immediatament a la Turquia que en revisió del tractat de Berlín lliberant l'Austria y la Bulgària de llurs obligacions, els interessos de la Turquia hauran d'ésser tinguts en compte y hauran de quedar salvaguardats.»

L'actitut de la Turquia no pot ésser més discreta ni més correcta. Se declara independent Bulgària, l'Austria s'anexiona la Bosnia-Herzegovina, Creta declara la seva anexió a Grècia. Sames treballs tan-matxats y el vell règim d'ignominia pot-ser resuscitaria trágicament. Qui sab si és aquesta una de les coses que pretenia provocar la Bulgària, decidida enemiga del novell règim de llibertat establert a la Turquia?

Els joves turcs han vist segurament el perill que actualment entranyaria una guerra. La constitució turca es seria greument menassada y el vell règim d'ignominia pot-ser resuscitaria trágicament. Qui sab si és aquesta una de les coses que pretenia provocar la Bulgària, decidida enemiga del novell règim de llibertat establert a la Turquia?

De desitjar és, mentrestant, que de la crisi present no'n resulti perjudicat aquest moviment de renaxensa que promet fer de la Turquia una gran nació democràtica y lliberal.

TOT PASSANT

La farándula

Ja tornem tenir en dansa les dues dotzenes y mitja de fills de casa bona que constitueixen la plana major y l'exèrcit de la joventut monàrquica barcelonina. Senyors sense altre talent ni altra originalitat que la que surt de l'estèria del sacre ont se castellen, la nova ocasió que se'ls presenta de poder lluir el castori entre la pompa d'un real seguit, aconseguint per un moment que'l badoes de prenguin per alguna cosa, ha tret de pollagura la única canidat que'ls caracteritza. Y es mouen y corren y suen, organitzant festes, tramettent consignes, preparant ovacions, fent d'ordenances del governador civil, que exerceix de generalíssim en aquesta batalla de lagonisat monarquisme barceloní contra l'indiferència de la ciutat, de aquesta que ja ni sent la necessitat de manifestar en forma sorollosa'l seu complet allunyament de la monarquia.

Els joves monàrquics tenen aquesta vegada l'ajuda d'una comissió de mamús m's o menos ben conservades, que encengen la joia incomparable de poderse fregar d'aprop ab la realiesa. Pobres menestrals enriquides, la llur ànima grisa de burgeses casolanes aprofita l'oportunitat de poder sortir un moment del viure avinim, de posar una emoció en la prosa de la llur vida obscura.

Gràcies a uns y altres, gràcies als joves dels fets y a les mamús cursis, la realiesa tindrà un semblant d'apoteosi. Voleïaran mocadors en la regia arribada y els empleats de les grans cases mercantils y financeres simularan a la forsa l'entusiasme de les masses populars, ajudats en aquesta pensa tasca per estols d'agents de policia sense uniforme. Y els monarques podran ferse l'ús de que la ciutat ocasiona en ella la rial majestat y tot el sistema polític que representen.

Més Barcelona, la Barcelona que sent, que pensa y que treballa, no hi ha pas por de que hi prengui part, en les ovacions. Tot lo més que tindrà una ullada de curiositat, pera'l flamejar dels galons y el voleïar de les plomes. Y quan hagi passat la pompa del real seguit, sense serar en la seva ànima'l més petit rastre de sentiment ni d'emoió pel cinematogràfic desfilar de la pompa cortisana, tornarà a rependre la seva tasca de ferse lliure, rica y forta, contra les trabes que li oposen les palides ombres de coses que foren poderoses altre temps y són avui callosos ineptes, sense cap arrel en el cor y en la vida del nostre poble.

S. POUS Y PAGÈS

Notes y comentaris

EPITALAMIS PROFITOSOS

«La Epoca» se plany de que la projectada conjunció liberal obeixi més que a un noble desitg d'arrelar en els poders executius de l'Estat una assonada doctrina de governació, a un groller appetit de manar, pera convertir en lotja les sales dels ministres.

«La Epoca» té raó. L'aglutinant de la projectada aproximació és una ambició, no pas un ideal. No és un romanticisme de milícia, ni l'austeritat d'un doctrinarisme, lo que empeny als liberals espanyols a fusionarse pera demanar el Poder. La instal·lació de la nòmina, els posarà ara la gorra dels jacobins, com demà per l'usdefruit del pressupost posarien el vistó buenc del nunci del Sant Pare als decrets de la «Gaceta».

Peró no deu «La Epoca» extranyarse de aquestes vicissituds polítiques. El poder pel poder, és una vella fórmula en el partit liberal y en el conservador. Les prades del Pardo remoregen encara secretes conciliacions egoístes, y és de poc que la casa de «La Epoca» pot decorarse vistosamente en commemoració de programes en propietat, quefatura indiscutible y única y no pas acostumada permanència en el Poder.

Nosaltres no som sospitosos, y per no ser-ho, confessem llealment que'l partit conservador, sobre tot sota'l manament den Maura, té una orientació recta, de la qual careix el liberal, posseint adem's un programa administratiu d'immediata aplicació. «La Epoca», doncs, pot menyspreuar lleugerament les pretensions liberals, peró no deu oblidar que en plena discreció y desorbitada vivia la massa conservadora, fins que en don Antoni Maura trobà'l seu verbí y el seu dictador. Aquell programa de 1886 que en Sagasta imposà y en Cánovas acceptà, deixà sense contingut innovador als dos partits dinàstics. El conservador, adevantantse, torna a omplir les seves alorgues polítiques, y així hem vist trífacs a les renovacions socials y administratives an en Dato y an en Maura, que no pas an en Moret y en Romanones.

L'orgull de la possessió d'una doctrina y d'una certa serietat governativa, perteneixen als homes de «La Epoca», però aquesta deuria congratularse de que s'arribés a aconseguir una homogeneïtat liberal. Una monarquia constitucional necessita d'una forsa innovadora que vagi legalisant les novetats progressives y d'una altra moderadora que les garbelli. Y no és possible l'equilibri governatiu y fins la normalitat constitucional, sense un estatu quo cercat en la mitja fortalesa del liberalisme y el conservadurisme imperants. Deuria, doncs, el diari maurista, no ja acceptar, sino fins auxiliar l'aparició d'una gran apitit governativa en el partit liberal y d'un dial d'acció evolutiva dintre de la monarquia.

Nosaltres veïem a Catalunya tant necessària la dreta com l'esquerra. Preferim el predomini d'aquesta y pera pènter-la treballam, però si arribéssim a la dominació, no'n complauria ni la manca de contingut doctrinal en la dreta, ni la seva secció. Quan s'és veritablement fort no's busca la victòria en la debilitat agorera y és de bona política trobar en el contrari una sensata resistència o l'exemplaritat d'una correcció.

SOL. EARES

El senyor Sol y Ortega té a l'hivern una magnífica esposa d'home públic. El senyor Sol, necessita pera tenir calent de senador un abric de pells, y aqueixa apetitosa perspectiva que forma la gradació d'un havano fumant sobre una blanca barbeta que frega uns solapes ab gires de pell. Quan passa, se pensa: Bella acitit pera una joga y pera aqueix abric. Deu

ésser un gran home aquest Sol. Dels seus llavis no sortirà mai una tonteria, darrera del seu front no's poden amagar les ridícules idees provocadores de sátires. En Sol serà digne del seu nom. Y veientlo desfilar sota un voltic ab la majestat de un Justinià habilitat ab pells, el comentarista sentia la tentació de saludarlo gentilmente, com devien saludar els nobles de Versalles an aquell gran home que també se deia'l Rei Sol.

Inútilment brunzen les malevolenses: «Tot ell és un immens fetge, productor de bilis». «Es l'etern ambiciós vensut, la papellona de tots els partits». «No té escrúpols polítics. Lo mateix el segellà en Plània y Casals com en Lerroux, com en Romanones. Es ja, definitivament, un fruit exprimit, corcat y agro». El comentarista no volia escoltarles. Aquell veïl de fabric, de l'havano, de la barbeta senatorial, no podia ni fer ni dir cap tonteria. Aquelles canes si que eren sagrades, si que tenien experiència y sabiduria...

Y avui llegim aixó, en una intervú ab el senyor de fabric:

«Y la izquierda catalanista y solidaria, que dirá a esto? — Pues nada, porque es puramente una sucursal de la derecha. Creo que algunos de sus componentes no irán a recibir al Rey, porque Cambó tendrá el buen sentido de prohibírselo.»

¡Adieu, prestis de les pells, de l'airós don Joan senatorial, interessant sota la llum fantasmal dels voltics! Es cert que dintre un bon abric se poden covar tonteries, y que un jurista com se posa devedades a l'alçada de la lògica dels carreters. Hem sentit l'amargura de les defraudacions y un xulet agut, filant, ha anat a cercar al senyor Sol en els divans de la «Maison Dorée», ja aquest lamentable Sol, pera'l pensament del qual no hi ha desgraciadament cap Josué!

L'ENTERRO DEN SALMERÓN

De «Solidaridad gallega», refallem a aquestes parafrasis sobre l'enterro den Salmerón, confirmació de lo que en aquestes planes s'ha escrit:

«El entierro del insigne republicano ha sido una prueba más de la mezquindad de espíritu de esos parlanchines audaces que desde Madrid pretenden gobernar la conciencia del pueblo español y marcar grados a sus entusiasmos y a sus duelos.»

Salmerón, hombre sabio y virtuoso, espíritu hondamente patriota, que consagró su vida al progreso dñico, intelectual y material de la patria, no ha sido, no, acompañado a la postera morada por una muchedumbre. El elemento oficial no estimó adecuado acudir a rendir este último tributo de respeto y admiración al gran patriota, ya que no había invitado también oficialmente. La burocracia, para sentirse dolida y contrariada por la desaparición de un hombre ilustre, honra de la nación española, necesita que se lo manden de real orden. El pueblo de Madrid tampoco se creyó obligado a honrar al insigne tributo. ¡Al fin no se le renan honores oficiales, no había atractivo de farándula, no había espectáculo!

¡Ah! El entierro de Salmerón ha sido, sin embargo, una manifestación de grandioso alcance. Porque tras el cadáver del eminente republicano iba todo el pueblo catalán, representado por sus representantes legítimos y simbolizado en su gloriosa bandera. Este pueblo, que al salmeroniano sacrificó en un momento de austeridad y patriótica abnegación toda su popularidad, ese pueblo grande y fuerte, lora con sincero dolor la muerte de su defensor y vindicador ilustre; Cataluña entera, que quiso, infructuosamente, guardar los preciados restos de su caudillo, figuraba de corazón en el fúnebre cortejo.

El desvío del pueblo de Madrid hacia la noble personalidad de Salmerón será en el porvenir, cuando la historia falle y discerna a cada cual el merecido juicio, un inequívoco signo de la depresión moral que, para vergüenza de la nación, han sabido inocular en los espíritus de los representantes de la opinión pública, esos almeigistas y mezquinas que todo lo supeditan a fines a su elevada misión, a las miras más groseras y estrechas.

Pero si Madrid abandonó implacablemente el cadáver de Salmerón, Cataluña, que representa la vanguardia del pueblo español, supo honrarle como demandaban los merecimientos del insigne patriota; y ella asumió el póstumo honor de la representación de la España libre, de la España independiente de la deprimente tutela espiritual del Centro, de la España que juega como la mayor gloria de Salmerón el haber comprendido, alentado y apoyado el magnífico y majestuoso resurgimiento de Cataluña.

Conferències

En la seva darrera sessió, la Secció de Estudis y Propaganda del C. N. R. determinà la celebració de diverses conferències polítiques, d'acord ab altres entitats autonomistes de Catalunya.

Heusquá alguns de les susdites conferències:

Al Centre Català, de Sabadell. Conferenciari: don Antoni Rovira y Virgili.

Al Centre Catalanista, de Malgrat. Conferenciari: don Lluís Marau y don Pere B. Tarragó.

Al Unió Democràtica Nacionalista, de Tarragona. Conferenciari: don Claudi Amella y Coll.

A la Joventut Republicana de Lleida. Conferenciari: don Antoni Rovira y Virgili.

Estan en projecte altres nombroses conferències, de les que s'encarregaran, entre altres, els senyors Amadeu Hurtado, Santiago Gubern, Manuel Rius, Marius Aguilera, Francisco de E. Caret, Felix Gierria, etc., etc.

Els catalans a Cuba

Els fills de Catalunya residents a la Havana se proposen acoblar-se en una societat, que sigui en aquella ciutat l'única la casa dels catalans. De molt temps hi ha a la capital de Cuba un «Centre Català», que pel seu caràcter y per no constituir més que en minoria socis catalans, no pot respondre als sentiments dels catalans de l'Havana, avui tots francament autonomistes.

Conscients d'aquesta necessitat, quatre compatriotes, els senyors Claudi Mimó, Josep Aixalà, Francesc Mestre y Josep Llorens, convocaren una reunió a la Llotja O'Reilly, a la qual feren acte de presència 350 catalans. El Dr. Mimó actuà de president y obrí l'acte, explicant l'objecte del mateix, que era el tractar d'

la constitució d'una societat de catalans, francament catalans, que podria portar el nom de Nou Centre Català.

Parlaren a continuació molts altres presents, entre els quals senyors Aialà, Pola, Masia i Fuster, resultantne de la major exposat una general tendència a que la nova societat nàixi forta i expandeixi doctrines autonomistes i esperit català en la hermosa illa.

Com a resultat de la reunió, se designà una comissió composta dels senyors que convocaren la reunió, i a més dels senyors Romagosa, Calbó, Masia i Justifré, ab l'encarrec de redactar a la major brevetat unes bases a les quals se conformi el nou Centre. Com sigui que algun dels elegits mostrà descoratjament per la magna obra que s'anava a emprendre, usà de la paraula el president de la Beneficència Catalana, senyor Romagosa, per animar a tots i encoratjar als

tebis. El resultat del vibrant parlament del senyor Romagosa, fou una gran ovació i l'inscripció de tots els presents a la nova societat, y, a més a la susdita Beneficència.

En resum, fou una diada de glòria i un feliç assaig de Solidaritat Catalana a l'Havana.

El senyor Romagosa al ferminar, recordà l'invitació que havia fet en l'última Junta de Beneficència, de celebrar ab un àpat grandios a la catalana, l'unió y èxit de tants bons sentiments com en aquella s'integren y qual invitació feia extensiva a tots els presents per commemorar l'inauguració del nou Centre.

Y en mitg d'una gran animació, filla de la satisfacció que experimentaven els concorrents pel gloriós acte celebrat, el benemèrit Dr. Múnd donà les gràcies a tots aixecantse la sessió ab un indescriptible entusiasme.

L'ESQUERRA CATALANA

Miting a "Sang-Nova."

Fetem remarcar ja, en una nota de "Darrera hora" de nostra anterior edició, l'importància excepcional que tingué l'acte celebrat abans d'anar en l'A. N. R. «Sang Nova» de Sant-Hostafrancs, importància que li donaren, no sols la gentada que anà a escoltar y a aplaudir als oradors, sinó la finalitat dels parlaments d'aquells, encadrats tots a exposar la necessitat de la formació definitiva del bloc dels autonomistes liberals de Catalunya y a sintetisar lo que ha de constituir la actuació de la nova y poderosa força política catalana.

Comensa'l miting

El local estava pleíssim: la gent se aglomolava en el saló d'actes de «Sang Nova» y en totes les dependències, salons, pati, balcó... propers. A quarts de onze pujaren els oradors a l'estrada presidencial, ocupant la presidència de l'acte el que exercia el càrrec en la Societat, senyor Oliva, qui, després de manifestar l'objecte del miting—que era'l de honorar la memoria de don Nicolau Salmerón y fer, de passada, propaganda nacionalista y republicana—, va oferir el setial d'honor al diputat a Corts don Juli Marial, que'l passà a ocupar en mitg de aplaudiments.

El senyor Tona Xiberla

Ciutadans: No podia jo deixar de fer presència en aquest acte, d'acablar la meua veu en tota la veu pel Nacionalisme y per la República.

En un trist moment celebrem aquest acte... Fa poc ha baixat a la tomba aquell home que era la veu més alta, el verb de la Solidaritat, don Nicolau Salmerón.

No podem oblidar mai els catalans an aquell home gloriós, que's posà al costat nostre quan de tots erem besantins, quan queia sobre nosaltres, com en un d'oll d'ignominia, la bava de totes les males passions. L'acció d'aquell home, protegit a tots ab el mantell del seu prestigi, fou més que noble: fou heroica.

Y és que en Salmerón no podia oblidar que aquesta terra era la terra den Pi y Margall, que ab trenta anys de lluitar per la llibertat dels pobles y dels homes, la seva veu no trobà res d'entusiasme més que entre'l catalans.

En Salmerón veia la terra seva, la seva patria adorada, Andalusia, distribuïda entre set o vuit grans cànecs, veia la terra erma castellana on s'aixequen ciutats que, com Burgos y Toledo, encara estan en poder de la teocràcia; veia'l centre, clauveguera de totes les corrupcions... Ell no podia trobar més que Catalunya com a cosa viva entre tantes coses mortes, y ell, patriota espanyol, la vegé com un gran exemple per la redempció d'Espanya. Per això l'estimà, per això s'enllassà ab ella.

Però la santa lleure escampada per en Salmerón no fructificà en les terres dels latifundis, ni en les terres castellanes, ni en cap de les demés regions espanyoles. Ja ho veiem: encara hi diuen separatistes! Encara troba adeptes, encara és veritablement orgue d'opinió aquesta premissa del trust, que suca les seves plomes en el verí de l'odi a Catalunya.

Y és que davant de la nostra, n'hi ha una altra de Solidaritat, extensíssima, compacte, composta de l'immensa majoria dels espanyols no catalans: la Solidaritat contra Catalunya. Es trist confessarho, però és la veritat.

Això ens ha de fer canviar de procediment: ens hem d'unir més cada dia, formant diferents organismes forts ab tots aquells ab els quals coincidim en major suma d'ideals, y aplegarlos, ab igualtat d'acció, ab aquells que, diferents de nosaltres, treballen també en lo que per nosaltres és tan sols un tros de la nostra tasca. Els més optimistes saluden l'adveniment de la Catalunya imperialista y deslluradora.

Més aitals esperances han anat esvanintse, perquè cap regió ha respost fins ara al cridament de Catalunya, perquè les conferències donades per expandir el punt regionalista han s'gut ofegades pels Unimunos y els Gaumont-gues, que procuren l'homogeneïtat castellana, pe que la premissa del trust encara s'proua per impedir que's nostre d'ans sigui legítim més enllà de les riberes de l'Ebre.

El divortí entre'l spiritualitat castellana y l'espiritualitat catalana, és un fet viu y permanent.

Un gran home, un gran espanyol ha mort en terra estrangera; les venerables despulls han caigut a terra Espanya y a l'ésser conduïdes pels cars de la capital del Regne cap a la fossa on ara reposen, el poble madrileny se girà d'espatles. Pel gestic dels madrilenys, qualsevol hauria cregut que passaven els restes d'un enemic d'Espanya, y pel seguit, que s'anava a fer l'enterrament d'un català llustre.

El castel·lenc desllurador den Salmerón. Els centralistes, ni després de mort l'apreciaren haver posat les darreries de la seva vida y tota sa immaculada historia al servei de Catalunya per provocar l'engrandiment d'Espanya, y els catalans, a quins l'home insigne s'havia entregat ab tota l'ànima, recullen pietosament son cos y l'acompanyaren fins al sepulcre.

La política imperialista ha frenat y pels varanys que's segueixen fins a la política catalana, tota vegada que l'acció de Catalunya en loc d'influir en la política general, va quedant reduïda a la modesta categoria d'un dels varis factors que's codicen en les altes y baixes dels partits turmant.

Catalunya vol dicar la llei de sa autonomia, vol definir per si mateixa la personalitat que batega en sas entranyes.

Els governants del centralisme fingeixen avençarse als desitjos de Catalunya y li brinden un projecte d'Administració local.

Certs organismes d'un que aquest projecte si no comprèn la fórmula saladora en tota sa plenitud, menys conté la quantitat precisa d'autonomia que'l país de molament pot suportar y pair. Altres centralistes y nuchis estan convençuts de que la reforma no satisfà les aspiracions dels autonomistes, de que si arriba a ésser llei, será explotada per la tendència conservadora en perjudici del sentit liberal, y que en definitiva serà un de tants instruments de govern maneats pel centralisme per a extreure y deturar el moviment català.

Veient l'actitut d'alguns elements de Solidaritat en front del projecte, se tem ab cert fonament que la Catalunya imperialista ha donat pas a la Catalunya maistrat y burocràtica.

S'atravessa un període d'indecisió, ple de neguit, rezel y desconfiança.

Els més decidits giren els ulls cap a la esquerra, y ho y acusant d'indecisió y somoria truen de justificar la seva inacció dient que li manca un quefe atrovit, un quefe ambiciós que la desvetlli, l'organisi y la conduci a la llum y a la vic-

toria, com si les quefatures dels grans moviments poguessin ésser proclamades a priori.

Quan hi hagi veritable y forta corrent d'opinió, quan els nuchis avençats prescindint d'adjectius se fonguin en un sol pensament, quan el poble vulgui actuar en nom de Catalunya y de la llibertat, no mancarà qui sigui proclamar y ungit pel mateix poble per a que, encarnant la seva anima, el porti a la conquesta de l'ideal.

La quefatura den Salmerón n'és bon exemple. En Salmerón no fou el precursor ni l'apòstol de la Solidaritat, mes quan aquesta aparegué, Catalunya, sense proclamació formalista, li confia la suprema direcció del moviment exercit solidari.

Avui se sent la necessitat de concentrar les forces de l'esquerra, y en demà l'acoblament és un fet, els elements avençats de la Catalunya liberal, organitzats degudament, podran reprendre'l camí de l'autonomia y donar realitat al voler del poble.

Si creieu que ha arribat l'hora, estimats companys de «Sang Nova», sigueu els primers en cridar: tot per Catalunya, tot per la llibertat!

El senyor Marial

«Tots els que'm coneixen saben prou bé que jo soc home més d'acció que de paraules. Així és, que seran poques les que us vagi a dirir.

Heu sentit a tots els meus companys, parlarvos de la dreta y de l'esquerra. Sense haver-ne posat cap d'acord, tots han vingut a sustentar lo mateix: la necessitat de que l'esquerra doni senyals de vida, que lluiti.

Y ab els primers que ha de lluitar l'esquerra és contra'l que's diuen republicans y radicals y són els tirans del poble. Y ha de lluitar també contra aquells que estan dintre de Solidaritat creuen que acostantse cap al règim aconseguiran la llibertat de Catalunya. Però contra aquells hem de lluitar demostrantshi ab fets, que prou n'hi ha, que vinguent d'l règim no obindrem altra cosa que privi'gis, incompatibles ab la nostra dignitat de demòcrates.

Ha dit el senyor Cruells que l'esquerra no fa res perquè no té quefes que la conduixin. Jo no comprendo com no separat cap diferència essencial als partits liberals autonomistes catalans, no han sortit encara homes decidits de cada partit a l'ensar la crida que'l poble hauria acollit entusiàsticament.

Per això jo he tingut una veritable alegria al veure que tots hem coincidit aquí espontàniament, per això jo crec que a «Sang Nova» hem fet entrar dintre de Solidaritat una força nova, que rejuvenirà els organismes p-litcs de Catalunya.

Aludint després a l'incident ocorregut anteriorment, digué'l senyor Marial ab paraula enèrgica, que és fals de tota falsat que'l diputat solidari no's preocupi de les víctimes de la llei de jurisdiccions ni de derogar aquesta.

«No me n'haig de preocupar jo—digué—, sinó també tinc sospesa l'espera de Damocles sobre'l cap de lo que li ha—afegí—és que molta gent parla y critica y quan ve l'hora d'obrar no sols no fan res, sinó que no deixen fer ab les seves mires exclusivistes».

Acabà'l senyor Marial el seu discurs, dedicant un pietós record a la memoria den Salmerón y den Pi y Margall.

«En Salmerón—digué—va rebre abans d'aquí la visita d'una altra força mortal. Quan ell, el gran patriota, l'idiòta de Espanya, però de l'Espanya sana y progressiva, va veures rodjat d'aquella turba d'imbècils, causants de la debilitat del 98, que ab paraules provocadores li exigien el crit de «Viva Espanya!».

Final de l'acte.—Adhesions

Y se donà per acabat l'acte, sortint pausadament del local la gentada, a petits grups, entre'l qual l'únic comentari el constituïen el regonixement de l'importància de l'acte que s'acabava de celebrar y les declaracions clares y categòriques dels oradors.

Al miting hi estaven adherides nombroses societats, entre les quals devem esmentar tots els C. N. R. de Barcelona y son pla, «Metrala», el Centre Republicà Autonomista Gracienc, «l'Internacional», d'l Clot, etc., etc.

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carrot d'aviul.—A dos quarts de deu del vespre: Inauguració de curs de la Societat de Estudis Econòmics.—Junta general a l'A. N. C.

Boletín Oficial.—El darrer publica les següents disposicions:

R. O. de Governació autorisant per a celebrar conferències telefòniques ab aparells Hughes. Relació de llicències d'us de arnes i eines de mestres que no han complert el servei disposat en l'article 39 del R. D. de 20 de desembre de 1907. Altres disposicions de menor interès y providències judicials.

El nostre amic don Josep Ballard ens prega que fem públic que ha deixat d'ésser President de la Junta de govern de la nova entitat «Radium Social».

Aviat s'inaugurarà a la barriada de Sans, carrer del Duc de Tetuan, 15, un consultori mèdic-quirúrgic gratuït, establert per la comissió quarta de la Creu Roja y que funcionarà baix la direcció facultativa de sis distingits especialistes.

A la cerimònia de l'inauguració hi assistirà el delegat regional de la Creu Roja.

Sant d'aviul. Sant Francisco de Borja.—Sant de Santia de la Mare de Déu del Remedí.

Papers Cera pera dillxés. Arcs, 6. SUN.

Vida municipal

Ha demanat permís: Don Martí Duran, per instal·lar un electro-motor, al núm. 38 del carrer de Claris.

Avui se constituirà la comissió de consus. No se sab si presidirà'l senyor Fargas, o bé'l senyor Pinilla, encara que sembla que la presidencia correspon al primer per ser tinent d'arcalde de més categoria.

L'Ajuntament ha aprovat el padró de carruatges, animals y automòbils de luxe existents en aquesta capital, format per l'Administració d'Impostos y Reclut. Durant quinze dies el padró estarà de manifest en el Negociat d'Ingressos de la Secretaria, a fi de que's formalin les reclamacions degudes.

Ahí començà l'enquinament de la Granvia, de del passeig de Gràcia a la plassa de Tetuan.

El senyor Puig y Alfonso ha dirigit una comunicació a la comissió de Foment indicantli la conveniència de que s'enviï facultatiu municipal al Congrés internacional de construcció y neteja de carrers.

organisat pel ministre d'Obres Públiques de França, y que's celebrará aquest mes a París.

L'arcalde ha delegat al senyor Rovira per a l'inauguració de curs dels Estudis Econòmics que's celebrará avui a les nou del vespre, al Foment del Treball Nacional.

El senyor Galí assistirà a la repartició de premis del Foment Martinec el dia 18.

El senyor Peris anirà, també en representació del arcalde, a la clausura de la Exposició escolar de l'Unió Industrial, demà a les quatre de la tarda.

Ahí al matí, els comandants primer y segon del «Ema», varis oficials, guardies marins y cadets y el viscónsul d'Italia, acompanyats del regidor senyor Galí, recorreueren diversos edificis municipals.

Anaren al Palau de Belles Arts, on't el senyor Pirozzini, els ensenyà l'edifici, y feu tocar les orgues elctriques.

D'allí anaren al Museu Martorell, essent rebuts pel senyor Darder, el qual els acompanyà després al Aquari, ont vegeren donar menjar a la foca.

Recorreueren la col·lecció zoològica y visitaren el Museu d'Art decoratiu, que's fou ensenyat pel senyor Bofarill, director del mateix, que també domina l'idioma d'Italia.

A mitg dia tornaren a ésser a bordo.

Els marins feren molts elogis dels edificis que visitaren y de les seves instal·lacions, que supren en importància y bona representació—segons diueren—a les de molts museus de renomada universal.

Avui «Ema» marxarà a Mahó.

Ha visitat al arcalde'l director del Observatori Fabra, senyor Comas Solà, y ha demanat permís per instal·lar a un punt determinat del Parc aparells necessaris per a ensajar la determinació de la longitud per transport de l'hora, efectuantse les treball simultàniament a Barcelona, Madrid, y Desert de les Palmes (Castelló), durant aproximadament un mes.

L'arcalde, d'acord ab la comissió de Foment, ha accedit a lo sollicitat.

S'ha efectuat la subasta pera adjudicar la construcció de la clauveguera d'l carrer de Wladras, entre'l Bogatell y el carrer de la Llacuna.

Patró. 54.630'80 ptes.; postors. 7; adjudicatari, Bartomeu Eicg per 48.000 pessetes; rebaxa, 9.730'80 pessetes.

Pera facilitar l'adquisició de cèdules personals al veïnat de Gràcia, l'arcalde accidental senyor Puig y Alfonso, ha disposat que fins a fi de setembre, els propietaris dels susdits documents de 8 a 1 a la tienda d'Arcaidalia del Districte vuité, o sigui en lo que sigueren Cases Consistorials de Gràcia.

FUMEU PAPER «MONTSENY»

Del Govern civil

Segons va dir ahir el governador civil, no hi ha res definitiu encara sobre'l programa de l'estada a Catalunya dels reis d'Espanya.

Malgrat això, després de lo que tenim anunciat, se sab que's celebrará un concert en honor dels reis, en el Palau de la Música Catalana; una corrida de toros—que será creal—com és natural—a les Arenes, que's projecta també una mena de cavalcada d'estudiants a la plassa de la Universitat, una altra funró regia—a més de la del Liceu—en el Teatre Romea, etc., etc.

Ab'l Se sab també (la noticia és tant important que hem dubtat molt en donarla, per por de produir una alsa apresal·la a la Borsa) que el «Grup de los 14», en el qual hi figuren tots els monárquics barcelonins, regalarà una bandereta als joves monárquics, pera que la portin seguit nit y dia, mentre duri l'estada dels reis.

Se diu que'l senyor Sanllehy, arcalde de R. O. de Barcelona, dimitir per la voluntat popular, tornarà a possessionarse de la vara pera fer els honors de la Ciutat als homes regis.

No ho creiem, encara que la conducta del senyor Sanllehy en la qüestió del Pressupost de Cultura, dona motiu a que's pugui pensar tot d'eil.

Ahí visitaren al governador, entre altres persones, el diputat senyor Junoy; el senyor Lluch, oblat ex-arcabde de R. O. de Barcelona; l'escultor senyor Cardona, el senyor Puigdenolàs y el secretari de l'Ajuntament, senyor Gómez d'l Castelló, els quals anaren a parlar d'assumptes d'interès per la Ciutat, que estan esperant la resolució del senyor Ossorio.

També'l visitaren an aquest, una comissió de l'Unió Industrial y del Foment Martinec.

La mestressa d'una casa de prostitució del carrer de Corretge, va denunciar a la policia que li havien robat d'una caixa, la quantitat de 30 mil pessetes, 15 mil en or y paper americà y les altres 15 mil en billetes del Banc d'Espanya.

Com a suposat autor del robu fou detingut un individu casat y ab fills.

El senyor Ossorio està decidit, ab motiu de visita regia, a fer complir les R. O. reials a l'establiment de porteries en totes les cases.

Es molt curiós que'l funcionari espanyol sols se preocupi de fer complir les lleis, en vigiles de visites que més o menys tenen el caràcter d'inspecció.

El jutge de Marina senyor Pasquín, va continuar ahir rebent declaració a diversos testimonis, els quals segons sembla, no digueren res de nou. Avui se constituirà altre cop a la presó, pera sotmetre a nou interrogatori an en Blanch.

Ha tornat de la visita d'inspecció que anà a fer a la frontera francesa, el que fe superior de policia senyor Díaz Guisjarro. Ve molt mal impresionat de l'estat del servei en ella, que's troba completament abandonat, podent entrar y sortir tothom d'Espanya a França, sense adonar-se els agents de policia.

Per a remeiar aquestes deficiències ens dirigí'l senyor Díaz Guisjarro, que ab el planol de la frontera a la mà, proposarà al ministre els punts on s'ha d'aumentar el personal o posarhi de nou.

Ahí al vespre's reuní en el despatx del G. C. la Junta d'Espectacles, ocupantse exclusivament de la qüestió de l'obertura del teatre Romea.

Com sigui que l'empresa ha fet obres suficients a judici de la Junta, per a garantir la seguretat d'l públic, va acordar aquella, per unanimitat, aprovar les esmentades obres—que consisteixen en l'obertura, en la banda del carrer de Mendicibál, de un espaió vestíbul que comunica directament ab la part baixa del teatre—y autorisar l'obertura del teatre.

BRICHS, sombrero ARCHS, 3.

Vida corporativa

En l'Unió Industrial (Alvarez, 6, pra'l) hi tindrà lloc demà, a les quatre de la tarda, el solemniat acte d'l usura de la primera Exposició escolar organitzada per la societat ab els treballs dels deixebles que assisteixen a les seves classes de dibuix industrial, teoria y filatura del cotó, frances, etc.

Promet ésser una festa brillantíssima, a la qual hi assistiran els diputats a Corts senyors Calvet y Bertran y Musitu, el catedràtic de Tecnologia textil senyor Massó y Llorens, el venerable mestre de teoria de teixits don Josep Prat, el regidor senyor Peris, en representació de l'arcalde, y altres representacions de la Diputació, F. del T. N., S. E. B. d'Amics del País, Ateneu Barcelonès, etc., etc.

Es probable que hi assisteixi també'l governador senyor Ossorio, soci honorari de l'Unió.

La Junta directiva de l'Automòbil Club de Barcelona, convocà darrerament als senadors y diputats per Catalunya a fi de que prestessin son concurs a un important assumpte.

El president de l'Automòbil Club, senyor marquès de Mariano, exposà als reunits l'estat lamentable en que's troben actualment les carreteres regionals d'Espanya y interessà als concorrents pera que treballassin en favor de la millora de les mateixes.

Després de canviar impresions els reunits, la presidència va sotmetre a l'aprovació dels presents aquestes conclusions:

Primera. Constituirse tots els presents en Comitè de defensa de les carreteres de Catalunya.

Segona. Presentar una instancia als poders públics en la que's solliciti els acords presos.

Tercera. Promoure que s'activi la subasta y conservació dels ports de la carretera de la Junquera.

Quarta. Lograr l'unificació de trànsit pera la conservació dels kilòmetres.

Aquests acords foren aprovats per unanimitat.

En el canvi d'impressions prengueren part, además del marquès de Mariano, el senador don Odon de Buen, els diputats a Corts senyors Junoy, Cambó, Rahola, Miró y Trepal y Vallés y Ribot, y els senyors Solà, Garriga, Barral, Baxeras y Cambra.

Assistiren a la reunió els diputats a Corts senyors Hurtado, Corominas, Calvet, Borda, Junoy, Bertran, Rahola, Rodas, Miró, Vallés y Ribot, els diputats provincials senyors Micó y Plaja, representacions del Centre Excursionista de Catalunya, Comissió d'Atenció de Forasters, Patrons carterers y els senyors Rafols, Baxeras, Cambra, Solà, Vilalta, Garriga, Ciné y altres.

Se reberen gran nombre d'adhesions.

Avui, a les deu de la nit, tindrà lloc al saló d'actes del Foment del Treball Nacional la sessió inaugural del curs de 1908 a 1909, de la societat d'Estudis Econòmics, en qual acte el president honorari, don Guillem Graell, desenrollarà'l tema «Vers la nacionalització de l'Economia», el qual promet ésser interessantíssim y de suma importància donades les tendències en dit treball apuntades, essent un reflexe de les impressions rebudes en son recent viatge a Suïssa, Alemanya y Anglaterra.

Les entitats que per qualsevolga circumstancia no hagin rebut la corresponent invitació, poden donarse per convidades.

La Cambra de Comerç d'aquesta ciutat ha estat consultada pel Govern pera que ab tota urgència manifesti si està conforme ab l'establiment de tribunals industrials a Barcelona, segons d'sposa la llei de 19 de maig darrer.

Tractantse d'un assumpte que pot afectar a molts elements, la susdita Corporació prega als seus socis que abans del dia 14 d'aquest mes envin per escrit a la Secretaria de la Cambra, les observacions que creguin oportunes sobre la creació dels susdits tribunals.

—La mateixa Corporació que desde temps estava en relació ab el ministre de Estat y Embaixador d'Espanya a Viena pera conseguir la millora de nostre regimne comercial ab Bulgària, els ha fet citat per haver conseguit en el susdit assumpte l'èxit pel qual treballava, aquell acord al mateix temps que'l Foment del Treball Nacional, agraint, además, al primer a nova que, per conducte del governador civil, se servi donar l'agraïment a la Cambra de la solució obtinguda.

CAMISERIA SANS, BOQUERIA, 32. Especialitat en camises a mida.

Lletres y arts

Avui al vespre tindrà lloc en el Palau de la Música Catalana, el primer concert de la tanda de Concerts de tardor. En ell els eminents artistes Pau Casals y Benigno Socías executaran el següent programa: l'rimera part, sonata pera piano y violoncel·l de Rougier; segona part Humoresques de Schumann, pera piano; suite en «dos» de Bach, pera violoncel·l y piano; y tercera part, sonata pera piano y violoncel·l de Casella. Les dues sonates han sigut escrites expressos pera'l nostre eminent violoncel·lista Pau Casals y són totes dues la primera vegada que s'executen a Barcelona.

D'acord ab la nova Empresa del Teatre Català que actuarà en el teatre de Novetats, el Centre Excursionista de Catalunya ha obert un abonament a al·lous Dramàtics, y prega als seus socis a l'públic en general que vulguin cooperarhi, se serveixin passar pel local de dita societat de 4 tarda a 11 nit a inscriure en les llistes ja obertes.

En la funció inaugural d'aquesta nit en el Teatre Català, Roma, debutaran l'actor senyor Pérez Cabrero y els actors senyors Torelló, Aymerich, Nolla, Santacana y Mer, que no havien treballat encara en la companyia catalana del teatre del carrer de l'Hospital.

En el teatre de Novetats s'anuncien pera demà, dos grans y extraordinaris funcions de sarsuela dirigides p'l mestre Pérez Cabrero, representantse a la tarda «La Tempestad» y «Jugar con fuego», y a la nit «La Bruja».

El rei de les vísceres va anomenar el gran Hipòcrates a l'estomac, que té el paper de primer actor en la major part dels drames patològics. Pera evitar el curat els seus mals, pot obrir també com a preventiu, hi ha que pendre l'Elisir Esomacal de Sàiz de Carlos, que obra l'apèit y tonifica.

De la Diputació

Abans d'ahir la Junta de Defensa de Sant Joan Despí, acompanyada del senador senyor Maluquer, del diputat a Corts senyor Miró y Trepal y dels provincials per aquell districte, varen visitar al president de la Diputació pera exposarli la crítica situació d'aquell poble, constantment castigat pel riu Llobregat, que's va mantenint continuament els terrenys dedicats a cultiu y menassa desviar-se de son lit y invadir el poble.

EXPLORADOR.—Basar de calat de totes classes a preus econòmics.—83, Hospital, 83

El senyor Prat de la Ribera i els diputats provincials ofereixen cercar la manera de contribuir als sacrificis que'l veïnat fa per evitar atipat.

Es indispensable que aitals bons ofertes no siguin paraules vagues que'l vent s'emporta, perquè en realitat és greu el perill que menassa, no sols a Sant Joan Despí, sinó a tots els pobles d'aquella esplèndida comarca.

Al despatx del president de la Diputació de ramal ahir la comissió mixta de diputats i regidors que enten en el funcionament de la policia d'investigació.

A la reunió assistiren l'arxibisbe accidental senyor Puig i Alfonso, el president de la Diputació senyor Prat de la Ribera i els senyors Albó, Fajó, Duran i el secretari senyor Parés.

De lo que tractaren en la reunió no se'n donà nota a la premsa.

D'Instrucció

El Rector de l'Universitat ha nomenat mestra interina de Vilaseca (Tarragona), a donya Encarnació Marcos Vega.

Queda oberta l'inscripció d'un curs de "Esquadreria general", que donarà en l'acadèmia i Laboratori de C. M. de Catalunya el professor Dr. Martí Julià, des del 16 del corrent, tots els dimarts i divendres, de dos quarts de set a dos quarts de vuit.

Fets diversos

Ahí a la tarda, un tramvia de l'Anònima, al passar pel passeig de la Duana, topa amb una tartana, ocasionant averies d'alguna consideració.

Dos homes de 53 i 17 anys que anaven a la tartana, rebren lesions que no són d'importància.

A la carretera de Ribes caigut de sa bicicleta el ciclista Pau Torredabella, de 33 anys, causant esgarinxades a la cama. El curen a la casa de socors de la Ronda de Sant Pere.

Al carrer de Serra signat atropellada per un carro Maria Nortes, resultant amb ferides a l'espatlla, que li foren curades a la casa de socors del Passeig de Colón.

ANUNCIS OFICIALS

A EQUITATIVA D'OS E. U. D. BRAZIL

El dia 15 del corrent mes d'octubre, a les quatre de la tarda, tindrà lloc el sorteig de polisses, en les oficines de la Compañia, a Madrid, Alcalá, 12. L'acte serà públic, i se prega als assegurats que hi assistiran personalment o bé enviïn representació.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.—Avui, a les nou, estrena de «Jovent de Princes» (Alt Heidelberg). Demà a 1/2 de 5 a les 9 vespre, «Jovent de Princes».

Despatxa a Comptaduria per les cinc primeres representacions.

TEATRE CIRCO BARCELONÉS.—Gran comunitat d'opèra CÉSARE GRADINA—Avui, dissabte, nit, a un quart de deu, debut de la notable titella Wagner de Nardis, ab l'opèra en tres actes, favorita de dita titella, «Boccaccio», prenenti per les simpàtiques titelles Bagnoli i Gradina. Butaca i entrada, 1/50 pessetes. Entrada, 50 cèntims.

Demà, diumenge, tarda, a petició del públic, última irremissible de l'ovacionada opèra «La Geisha». Nit, segona presentació de l'hermosa titella de Nardis, ab l'opèra en tres actes, «Boccaccio».

Divendres, 16. Gran aconeximent teatral. Divendres, 16. Espectacle sorprenent. Divendres, 16. L'últim més gran de Barcelona. Fixure en el cartell del divendres, 16 d'octubre.

TEATRE CATALÀ ROMANA.—Avui, dissabte, inauguració de la temporada. Funció d'homenaje al gran Pitarra, «Lo dir de la gent», «La carretera nova» (estrena, un acte, Josep Burgas). A tres quarts de nou.

Funcions per diumenge. Tarda, «Lo dir de la gent», «La carretera nova». Nit, «El salvador» (titella); «La carretera nova». Despatxa a comptaduria.

Avui, estrena «L'any», tres actes, Angel Guimerà.

Abonaments dies de festa tarda o nit, 12 funcions. Despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI.—Compañia de sarsuela.—Última semana. Avui, a les set, secció Vermouth. «Las brisabas», Butaca ab entrada, 0/50 pesseta; entrada, 10 cèntims. Nit, a un quart de deu, Primer, «El barbero de Sevilla», segon, repren de «La tza de thè», tercer, «Las brisabas». Entrada i butaca, 1/50; entrada general, 0/50 cèntims.

Diumenge, tarda, Primer, «Caza de almas»; segon, «El pollo Tejada»; tercer, «La tza de thè»; quart, «Las brisabas». Nit, «El pollo Tejada»; «La tza de thè»; «Las brisabas».

Dilluns, benefici de Mera Rosas.

Dimars, despedida de la companyia.

TEATRE DE NOVETATS.—Nova empresa de Teatre Català. Direcció Adrià Diers. Curs inaugural. Dia 15, estrena de «Vida pública». Dia 16, primera d'abonament especial, «Sogra y Nio». «La Baldrona». Dia 17, estrena de «El somni d'una nit estiu».

Se despatxa a comptaduria per les primera i tercera funcions.

Seqüels obert l'abonament especial a divendres.

TEATRE DE NOVETATS.—Compañia de sarsuela. Diumenge, dues grandioses funcions. Tarda, a les tres, actes. Les populars funcions, «La tempestad» i «Jugar con fuego». Nit, «La bruja», Butaca ab entrada, 1/50 pessetes. Se despatxa a comptaduria.

EDORADO (TEATRE DE CATALUNYA).—Gran comunitat còmica Balaguer-Larra. Avui, dissabte, «El flechazo» i la nova comedia en tres actes de Serrà i Joaquim Alvarez Quintero, «Las de Cádiz». A les nou.

Demà, diumenge, tarda i nit, «El flechazo» i «Las de Cádiz».

Se despatxa a comptaduria.

TEATRE GRANVIA.—Compañia còmic-lírica de primer ordre, baix la direcció dels senyors Gidel-Vivas. Dissabte, tarda, a les set, secció Vermouth. Primer, l'opèra de gran èxit, «Musetta», segon, gran secció de cinematògraf, noves pel·lícules tots els dies. Nit, a les nou, Primer, «Cosas del querer»; segon, segona representació de «Los liberales»; tercer, estrena en aquest teatre de «Los falsos dioses», magnífic decorat i vestuari.

Demà, diumenge, dues grandioses funcions, tarda, «Cosas del querer»; «Alma de Dios»; «Los falsos dioses» i «Los liberales». Nit, «Alma de Dios»; «Los liberales» i «Los falsos dioses».

Se despatxa a comptaduria.

Teatre Modern.—GRACIA

ACONTEIXEMENT TEATRAL

Avui, dissabte, 10 octubre. Nit a les nou

Primer acte de l'òpera MARINA del colossal tenor

DON MANOLO UTO

Demà, diumenge, grandioses funcions pel notable i aplaudit tenor,

D. FRANCISCO MONTÉ

MARSELLA tarda i nit TRAVIATA

TEATRE TRIOMF.—Avui, dissabte, 10 d'octubre, inauguració de la temporada i debut de la companyia còmic-lírica que dirigeixen els senyors Gustau M. Campos i Enric Torrijos. Nit, a un quart de deu, especial. Primer, «La tragedia de pierrot»; segon, «El estuche de monerías»; tercer, «Caramelo».

Demà, diumenge, funcions per seccions, tarda i nit. A les onze, matinal, per la companyia que dirigeix don Horaci Sotias, posantse en escena el drama «L'hereu Escampa».

TEATRE SORIANO.—El més concorregut, et popular de Barcelona, preia exageradament econòmic, avui, dissabte, dia 10, «Noel de Alcañal», de gran èxit per la celebrada troupe d'habiles i Rodriguez. Excl cobrada de les grandioses atraccions cèlebres a Europa i noves a Espanya.—Los Bragas, Rapoll, Higgins, Miss Delors, Teto i Martini, Avui, gran decorat de Loris Lenica, cavall i 14 gossos ensistint.

TEATRE DE LA MARINA.—Diumenge, a un quart de dotze del matí. Exit extraordinari. A petició del públic i per última vegada

ELS TARATS

Ovacions als artistes. Entrada general, 1 ral.

GRAN FRONTÓ CATAL.—Gran parit per a Gran Frontó. Entrada, 1/50 pessetes.—Butaca canxa, 1 pesseta.

Gran aconeximent propi propi-vinent dilluns, dia 12, a dos quarts de deu de la nit se celebrará el desafi de Mr. Koma Yamato Maide, campió de l'art del Ju-jutsu, ab el cèlebre, campió de la lliga Greco Romana, G. Hector (italià) conegudissim a Barcelona pels seus treballs de força efectuat en una sala d'espectacles de aquesta capital.

Hi haurà un magnífic partit de pilota. Queda obert des del divendres dia 9 el despatx de col·lectats a la taquilla del teatre de Novetat i a la administració d'aquest Frontó.

SPORTS PARK.—Saló de Sant Joan. El local més fresc i més còmode de Barcelona. Ballons torraents. Kegelsbalm. Barques voladores. Tir al blanc. Café restaurant. Sardanes els dijous, dissabtes i vigílies de festa a la nit i dies de festa a la tarda i a la nit, per la notable còpia «La Principal Barcelonina» i la Principal de Badalona.

GRAN CAFÉ RESTAURANT DE NOVETATS.—Concerts tots els dies de cinc a set de la tarda i de nou a dotze de la nit, per l'aplaudida orquestra de «Dames Vieneses» de Mary Smeshkhal.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Avui dissabte,

CONCERT DE TARDOR

a càrrec de PAU CASALS VIOLONCEL·LISTA i de BENVINGUT SOCIAS PIANISTA

Dimercs, dia 13. Segon Concert Casals-Socias. Se despatxen localitats fins la vigília de cada concert. Pels socis de l'Orquestra Catalana, al local social, de 9 a 11 de la nit, i pels no socis, a casa Dotesio, Portal de l'Angel, 1 y 3. El dia del concert, a la taquilla.

Cinematògrafs

PABELLO TEATRAL.—En cinematògraf, magnífic pel·lícules i atraccions de primer ordre. Dissabte, seccions des de les nou de la nit. Diumenge, des de les tres de la tarda fins a dos quarts de dotze de la nit. Dijous, tarda i nit. És el Cinematògraf més fixo, segur, i concorregut de Barcelona.

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE PRINCIPAL.—S'expedixen vales a la Suerria Puigdomenech, Rambla de les Flores, 30, botiga; El Vano, Hospital, 19 y Sombrereria Lluch, Nou de la Rambla, 4.

Informació de Madrid

SERVEI DE «EL POBLE CATALÀ»

9 matí

La premsa madrilenya

«El Imparcial».

Torna a tractar en l'article de fons del reglament per funcionar les cases d'empnyos, formulat per en La Cierva.

Considera que'l ministre ha tocat el problema econòmic social però s'ha errat, puig assegura que'l reglament dit va en contra de les classes més necessitades de la societat i no contra les prestamistes.

El remei que's deu posar a la pràctica per millorar la situació dels necessitats, és la rebaxa dels articles i del seu cap que és el diner i considera que això és lo que deu fer els grans Bancs, els Monts de Piedad i el Govern.

«El Liberal».

Tracta de política general; falten sols tres dies pera obrir les Corts i encara no s'ha conieix el programa parlamentari del Govern ni se sab tampoc les hores que duraran les sessions que les minories deixaren al Govern perquè les senyals.

Creu que'l treball de la legislatura que comença serà insignificant i que no hi haurà llei d'Administració local, ni pressupostos, ni adjudicació del concurs per la construcció de l'esquadra.

Parla de l'assumpte de la formació del bloc de les esquerres i diu que sens haverhi pacte existeix de fet el bloc negre perquè senyor Maura governa a gust de totes les dretes.

En consideracions sobre la formació del bloc democràtic i quedarà consensuat de fet quan sigui Poder un liberal que governi a gust de totes les esquerres.

Li plauen les declaracions polítiques que han fet a Saragossa els senyors Moret i Canalejas pera constituir un bloc liberal, treballant per l'unió d'idees, no per la dels homes.

En un sol de caràcter ofidós, diu aquest diari que'l nou ministre d'Hisenda no accepta'l projecte de pressupostos presentat a les Corts pel seu antecessor senyor Sánchez Bustillo, per entendre que està inspirat en el mateix del senyor Osma, amb el que hi està conforme ni en el fons ni en la forma.

Declarà que d'aquí naix el desig del senyor Besada de modificar essencialment el projecte de pressupostos, prenent per normal repartiment d'ingressos.

Sobre l'impost dels alcohols, volgueren bersudir, però com exigia moltes modificacions, se conformarà ab la modificació de moltes tarifes.

Tampoc el ministre està conforme ab la desgravació dels vins, perquè enten que el públic no li compensa l'aument de les cèdules ab la rebaxa del vi.

«La Gaceta».

Publica les següents disposicions: Acta de naixement i presentació del fill de donya Lluïsa d'Orleans.

R. D. nomenant president del Senat per la pròxima legislatura a don Marcel Azcárraga.

Altres nomenant vispresidents del Senat al duc de Mandas, marquès de la Mina, baró del Castillo del Chirel i comte de Palavert.

Convocat als opositors a varies places de professors de Dibuix d'Institut, entre elles la de Mahó.

Disposant que's recordi a les companyies de ferrocarrils per al seu degut compli-

ment lo prescrit en les disposicions referents a la forma en que s'ha d'extendre el taló garantia del contracte de transport. Designació de l'orde en que han de efectuar els seus exercicis els opositors a les places d'ajudant del servei agronòmic.

D'Àfrica

Grans successos a les mines

Melilla.—Ahir se va rebre carta d'un empleat de les mines de Beniflor, Emili Fernández, dirigida al enginyer senyor Becerra, donantli compte de graves desordres que varen posar en perill la vida dels espanyols.

Diu així: «Això està molt malament: estem perduts. Hi ha guerra i necessitem guerrear i ens manquen socors».

El kaid Filali ha sigut derrotat a Benifidel. Els moros pretenen entrar a les mines. El kaid Mazid, encarregat pel Roghi de la seguretat de les mines, va marxar a Celuan a encarregar-se de lo ocorregut.

Estem tots tancats a una casa. La notícia va produir a Melilla tremenda impressió.

L'enginyer en va donar compte al general Marina que va pendre ràpides mesures pera protegir les vides dels espanyols.

A les dotze de la nit va arribar al Govern militar el fill del kaid del camp fronton i tot seguit va sortir ab instruccions pera que'l seu pare parrupis els desordres.

El kaid roghi Filali, que era a Benissen reorganisant la seva hara derrotada pels kabilenys de Alhucemas, va ésser rebutjat al cobrir els tributs que els veïns se resisteixen a pagar.

Els partidaris del Hafid varen voler aprofitar les circumstancies pera intentar que'l proclamessin Soldà.

A les deu del matí va entrar al zoco un grup de kabilenys armats, donant crits subversius, produint gran confusió.

Se va paralitzar el tràfic i varen sonar alguns trets.

Els soldats rogistes se varen veure rodejats, carents sobre els kabilenys que els varen passar a ganivet.

L'administrador del zoco va caure mort d'alguns trets de bala. Els kabilenys varen fer el cadavre a trossos.

Els soldats varen ésser horrosament mutilats.

Tres mil kabilenys se varen dirigir a Zeluan, atacant el campament del Filali. Molts altres els guardaven la retirada.

El Filali els va frustrar el plan i ab una marxa penosíssima va guanyar la alcaza de Zeluan, després de sofrir grans baixes.

S'assegura que'ls enemics no varen proclamar an en Muli Hafid, però varen impedir que nomenessin an en Muli Mohamed.

Lo ocorregut en les mines de Beniflor va impressionar als obrers espanyols.

Estaven esmorçant quan els obrers indígenes varen deixar els treballs i varen assaltar la casa en construcció.

El senyor Fernández va marxar desallotjant la casa, amb el seu fill i la seva filla, i ont habitaven el capter. Serrà Fil Quadradó, la seva dona i tres fills.

Tots varen marxar a la casa nova ont estava'l personal espanyol.

No's varen maltractar d'obra, però's varen menassar, distingintse més els fanàtics que semblaven més amics nostres.

Varen arribar els kabilenys de Benifidel començant els atropells; varen invadir la casa, saquejant-la.

El kaid Naciri que's va emportar les cavalleries i tot lo que posseïa, va marxar a Zeluan, quedant en que tornaria.

Res va fer en defensa dels espanyols, enfrontant l'ètica escolta que hi havia.

Els espanyols varen quedar abandonats. La casa fou rodejada per moros, que disparaven.

Dins hi havia un quadre emocionant. Cinquanta espanyols, una dona i tres nois indefensos projectaven escapar, quan varen assaltar la casa, enfilantse per les parets.

Els espanyols varen creure arribada la seva última hora, però's assaltants se varen contentar ab saquejarlos i destrossar la casa.

Els espanyols varen fugir per la muntanya a Zeluan, ont els varen tallar la marxa uns grups de bandolers que tractaven d'obligarlos a tornar a les mines.

Els varen donar algunes monedes, però volien endursen a la dona del canter Cuadradó.

El Roghi, indignat contra's kabilenys, diu que indemnissarà als espanyols i castigarà als rebels.

Un comerciant ha portat, en un carretó, al canter de les mines Serrà Fil Quadradó, a la seva dona i als seus fills.

A Nador hi ha agutació.

Un grup de moros ha destruït l'estació del ferrocarril.

Al canter el varen deixar en llibertat al cap de poc d'ésser apressat.

A les mines hi queden 50 espanyols. S'ha de preveure que's porten a Melilla.

Per cartes rebudes pel general Marina se sab que han celebrat assemblea magna les kábiles de Benisicir, Beni-Fugar, Mazaya i Beniflor.

El Consell d'Avui

A dos quarts de quatre de la tarda s'han reunit novament els ministres en Consell en el domicili del senyor Maura.

Segons tots ells han manifestat, no obstant mostrarse molt reservats, el Consell és continuació del d'ahir i en el seguirà'l ministre d'Hisenda exposant el seu pla financier, respecte de les modificacions del pressupost i singularment respecte del problema monetari.

Respecte de la modificació dels pressupostos s'assegura que seran suprimits tots els aments ab l'objecte d'evitar el déficit que'l senyor González Besada senyala ahir en la xifra probable de 14 milions de pessetes.

Ab aquest motiu en la Borsa de Madrid hi ha hagut avui un moviment bastant accentuat de baixa, que és de suport a les especulacions que's fan en aquest assumpte, que sembla reposar en vista d'haverse acordat suprimir tots els aments que s'havien inclòs en el projecte de pressupostos que hi ha a les Corts.

Tots els ministres s'han mostrat reservats i d'acord ab aquesta versió.

El senyor Rodríguez Sampedro, que ha arribat l'últim, ha manifestat que com que no hi havia diferència de criteri ni dificultat de cap classe, esperava que aquesta tarda acabaria'l Consell de tractar els assumptes referents a Hisenda.

Orde circular

El director general d'Obrs públiques ha dirigit als enginyers quefes de les divisions de ferrocarrils una orde circular disposant que en els talons de les expedicions s'especifiqui el número de butles, la tarifa aplicada i el dia en que les mercaderies han d'arribar al seu destí.

Escolant a l'Ajuntament

En la sessió que ha celebrat aquest matí l'Ajuntament de Madrid hi ha hagut un escàndol bastant regular de resultes de censurar el senyor Iglesias hi forma de proveir un destí de capatàs de l'escorador.

Ab aquest motiu ha parlat en Pau Iglesias de que convé donar tots els destins per oposició, pera evitar que la mortu-

ració pública atribueixi als regidors la venda dels destins de l'Ajuntament.

El senyor Gallo ha contestat al senyor Iglesias i li ha dit que era precis que puntualiss quins eren els que venien els destins.

An això ha replicat en Pau Iglesias que el menys autoritat pera parlar era'l senyor Gallo, perquè quan va estar malalt el senyor Largo Caballero va anar a visitar-lo, dientli que en l'assumpte de les llores de marbre, de que va parlar en sessions passades, hi havia diners pera's regidors, i després, en la sessió pública, no va mantenir aquesta acusació.

Ab aquest motiu hi ha hagut bastant escàndol, censurant tots els regidors la conducta del senyor Gallo, el qual ha tractat inútilment de sincerarse.

A passar l'hivern

Procedents de Santillan han arribat la infanta donya Lluïsa d'Orleans ab el seu fill, havent sigut rebuda a l'estació pel seu espòs l'infant don Carles i per l'infant don Ferran, infantes Isabel i Teresa, els senyors Maura i La Cierva, en representació del Govern, autoritats i personal palati.

En Maura a Saragossa

El senyor Paraiso ha rebut una carta del quefe del Govern dientli que accepta l'invitació que varen ferli i que acont panyarà als reis en el viatge que faran a Saragossa.

Congrés d'arquitectes

A Valencia s'han comenat ja's preparatius pera l'organissació del Congrés d'arquitectes que's farà l'any vinent.

Pol rei don Jaume

Tarragona.—Demà s'pagarà la primera consignació destinada a les obres del sepulcre del Rei Don Jaume, que ha de construirse a la Catedral.

(De 1 a 3 matinal)

La promesa de la nit

«La Epoca».

Titula'l seu article de fons «Los lerrouxistas de ayer», i diu:

«Los excomuniats llerouxistas per quasi tots els prelatos catalans contra EL POBLE CATALÀ i el dany que això li ha causat en el públic, han fet revivir l'humor que ha sentit sempre aquest període dels seus correligionaris en catalanisme situats a la dreta, i ara ha pres per camp en demostrar aquest seu estat d'esperit, el pròxim viatge dels reis a Catalunya».

Y sobre aquesta base, EL POBLE CATALÀ juga ab suposicions i hipòtesis que se semblen molt a l'inducció i a la comissió de delictes, venint a fer lo que feien els abominats lerrouxistas, quals procediments provocaren la manifestació cívica de Abril de 1906, que fou l'embrida de la Solidaritat catalana.

Lo lerrouxisme d'ara no fan menys que lo que feren els d'ahir.

No creiem que ab això's serveixi a Catalunya i s'enlaurin els que tal fan, ni siquem que s'apropi la mà de derogar la llei de jurisdiccions.

Clara i terminant fou la promesa de la derogació, incorporantse a lleis permanents els ressorts que en ella's contenen i que la realitat demostra la seva eficàcia.

Y la millor garantia de la promesa està en que, més que fórmula d'òrde, fou la declaració d'un pensament profon.

en la que s'ocupava de «La llei de vaca» i la tuberculosi en l'infant.

El Dr. Vidal Solares, un treball sobre «Osteo-Artrosis».

El Dr. Martínez Vargas, una comunicació sobre «Selecció de nens, prebuculosa».

El Dr. Macaya, un treball sobre «Lactàcia artificial i servei de puericultura del municipi de Barcelona».

Els docters Fuster i Comenge, una comunicació estudiant les colònies escolars i la tuberculosi a Barcelona.

El Dr. Calvet, una comunicació sobre «Consells higiènics populars».

Dignament representats estigueren també els monestres, pels senyors Arderius, qui signà nomenat President d'honor de la secció de Veterinària i Farmàcia i que presentà un notable treball sobre «La vaca lletera i la tuberculosi»; Turó, ab un estudi sobre el mecanisme de l'agudament dels processos tuberculosos; i Sureda, que llegí una comunicació sobre «Un nou procediment d'esterilització de les cames».

Tots aquests treballs motivaren llargues discussions i alguns d'ells meregueren honorífics aards. Y a més, concorregueren al Congrés, nombrosos mestres i mestresals de Catalunya que, sense presentar directament treballs, intervingueren d'una manera activa en les tasques de l'Assemblea.

Y tot aquest treball, tota aquesta intervenció dels nostres homes de ciència, passà desapercebuda pels corresponents a Saragossa.

Serà desclutit o catalonofòbia?

Festes y sports

Frontó Català

Important com tots ells fou el partit celebrat ahir tarda, en el que jugaren «Chaparras» i «Blenners», rojos; contra «Iturbe» i «Mendibál», blancs.

Les apostes per part del públic foren pels rojos, els quals no pogueren igualar-se fins a arribar al tantó 38, lluitant des de aquest tantó fins a acabar el partit els 4 jugadors, ab molta precisió i força, apuntant-se successivament i alternant, els tantos 37, 38 i 39 en que tornaren a quedar igualats.

Triomfaren per fi's rojos, gracies a haver perdut un rebot Mendibál, el qual estigué tota la tarda de desgracia: Iturbe i Chaparras ho feren molt bé i Blenner estigué superioríssim, demostrant tenir intel·ligència i seguretat.

Acció autonomista

Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Indústria

El Consell directiu ha acordat aplassar la celebració de la festa inaugural de curs de 1908-1909 que tenia anunciada, pera el dia 10 d'aquest mes, atenent a diverses dificultats que s'han presentat. Tindrà lloc definitivament dit acte, el dissabte dia 17 del present mes, a les 10 de la vet-

Informació de Catalunya

VENDELL

S'anuncia pera'l propiament dia 15 un gran Concert vocal i instrumental al casino del Circo.

En ell prendran part la célebre artista Josefina Huguet, l'aplaudit tenor, fill de aquesta vila, don Pau Vidales, el bariton argentí César Alberdi, el concertista de piano senyor Vallhonesta i el professor senyor Ribas.

Ab tots aquests elements y un escullit programa musical, certament se pot organitzar un selecte concert.

LLANSÀ

Està obtenint molts èxits els concerts que diàriament dona al café Paris el quartet barceloní «El mirall del dia».

Totes les cobles que porta de repertori, tant les series com les satíriques, són molt aplaudides, especialment una dedicada a la bona memoria de don Nicolau Salmerón, cosa que no extranyaria a ningú, sabent de quina manera ha arrelat aquí'l sentiment solidari.

Ademés, aquell quartet executa diverses sardanes, que igualment agraden molt al nombros auditori.

Publicacions

«De tots colors».—S'ha publicat el número 41 d'aquesta notable revista teatral.

«Progreso».—El darrer número d'aquesta important revista comercial porta'l següent extens sumari:

«A propósito de la Asamblea de Sociedades económicas».—El comercio de España y la ley contra la usura, per Pere Estalén.—La nueva Escuela de Policía.—De la política, per Miquel S. Oliver.—El Congreso de Exportación de Zaragoza, per M. Reventós.—Las obras del puerto de Barcelona.—El Canal de Panamá y los intereses marítimos españoles é hispano-americanos, per Josep M. Zumalacárregui.—Escuela práctica de Agricultura de Navarra y Vascongadas.—La construcción de la Escudera, per Alexandre Cabillo.—El culto a la mujer, per Adrián Gual.—Ane la nueva política de expansión, per Manuel Puga.—El Brasil: Sus cafés y los vinos españoles, per A. J. Espect.—Indus-

tria y Exportación, per Alvar Vifalls.—Comercio espiritual, per Aliens Maseras.—Correo de América.—Notas de Exportación.—Noticias generales.—Notas comerciales, per Artur Guardiola.

«Boletín de la 2.ª Comisión de Partido de Barcelona».—Hem rebut el núm. 4 de aquesta publicació, orgue de la Creu Roja a Barcelona.

«Revista Musical Catalana».—El darrer número d'aquesta excelent revista, porta'l següent sumari:

Músics vells de la terra. Segona serie (sigles XVII i XVIII). Josep Perandreu, P. Anton Soler y Ramos (continuació), per F. Pedrell.—De l'acompanyament del cant gregorià (acabament), per Giulio Bas.—El nombre musical gregorià o rítmica gregoriana, per Dom Maur Sablayrolles, O. S. B.—Records de Sarassate, per Eduard L. Chavarri.—A Sarassate, per Jacinto Verdaguier, pbr.—Palau de la Música Catalana: Concerts de tardor.—Catalunya.—Correspondències: Bayreuth, Madrid.—Notes bibliogràfiques: Comunicat. Noves. Necrologia. Publicacions rebudes. Orfeó Català: Secció oficial.

«Anals de Medicina».—El darrer número d'aquesta excelent revista que publica l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, porta articles dels següents metges: J. Tarruella, P. Genové, N. Terrallach, G. Ribas, E. Perarnau, F. Terrades, Feli Margarit, B. Comulada y R. Plá y Armengol.

OBSERVACIONS ATMOSFERIQUES

L'Observatori Meteorològic de l'Universitat

anota ahir els següents dades:

Temperatura	Humiditat	Vent	Pressió	Altitud
9 m. 76°55'	23°0'	E	78	CK
3 h. 76°45'	23°0'			

Sortida del sol: 5 h. 57 m.—Se pon: 5 h. 19 m.
Sortida lluna: 8 h. 55 m.—Se pon: 10 h. 16 m.
Lluna plena.—Quart minvant el 17.

Durant la setmana que va del 2 al 8 d'aquest mes, la secció d'Observacions Sísmiques de l'Observatori Fabra, va registrar les següents: Dia 6.—A les 7 h. 15 m., 50 s., se registrà'l principi d'un microssisme d'epicentre molt proper que influí únicament sobre les dues components horitzontals; la seva duració és de 16 segons.

F. MAS SARDÀ Y FILLS

RAMBLA DEL CENTRE, 20.-BARCELONA

Negociem els cupons vençent el primer d'octubre, y pagarem sense comissió el cupó número 10, de la Societat anònima Foment d'Obres y Construccions a raó de 15 pessetes, com a compte de l'exercici actual.

Aixarop del Professor Girolamo

polvos y catxets

JOVE ab dues hores disponibles, s'ofereix pera treball decent. Pretensions modestes. Per escrit. Llista de correu, còdici 5.134.793, o a l'Administració d'aquest diari inicials B. J. M.

Gran economia pera una casa de camp. Se ven una vaca enllosada de llet, demada pera criar en lloc d'un matxo o d'una mola, feta cubrir de dos mesos. Vaqueja de Ricardo Roca, a Martorell.

Mobles de A. Diral
Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.
Gran magatzem ab 12 portes. Mendibál, 30, y Sant Pau, 59, 58 y 54.

DIGERIU
ELS
ALIMENTS
y tindreu bona salut, serou fort y netu. Mal de cap, desvaneciments, constipació y impuresa de la sang, resultats d'una digestió dolenta, desapareixeran al preu de
LA TISANA AMERICANA DE SHAKERS
Remanen el follet gratuït a M. Oscar Fayuan, a Lille

PASTILLES DUPEYROUX
Centre de compres y venda de mobles de tota classe y pises de tota mena.
La Conciencia, 12

BOULETTE
Moviment de Borsa

Tranaccions
9 octubre de 1908

La baixa que en els primers dies de la setmana començà per alguns cèntims ha anat prenent de dia en dia major increment fins al punt que s'ha convertit en veritable pànic.

Primerament creguem ab bon fonament que els motius que la produïren eren els alarmants noves que del conflicte turc-búlgar arribaven fins a nosaltres, y més que d'aquest, de l'actitut que segons la marxa dels aconteixements poden adaptar algunes nacions europees. Encara que directament l'assumpte no's afectava a nosaltres, pel sol fet de tractar-se d'una complicació internacional, davant de la qual podia quedar compromesa la pau europea, nostre mercat feu costat an els estrangers, retrocedint lo que aquestes li indicaren.

L'assumpte pren ara un nou aspecte. Si bé és cert que les temences segueixen essent les mateixes y el perill continua en igual forma sense haver-se conjuntat la baixa s'ha pretingut trobarlo ab el citat anteriorment. Si aquest no ha gués existit, se n'hauria cercat un altre de més perd però quipes conseqüències pera'l mercat borsatíl haurien estat idèntiques a les actuals.

Es de crure ara, que la baixa no està encara acabada; podran venir revifalles com acostumen a venir després d'uns dies de pànic, però serviran tant sols pera donar marge a noves reculades. Aquesta sembla l'intel·ligència general, y així ho confirmen les moltes vendes que s'han efectuat avui.

La tanca al Borsí del matí, ha donat: L'Interior, a 83'45, els Nords, a 76'65, els Alacants, a 93'65, les Orenses a 28'25 y el Colònia a 20'00.

A la tarda, la Borsa: L'Interior ha debutat a 83'30, ha reculat a 83'10 y ha tancat a 83'27. L'Amortissable a 51'50 y fins a 51'50 fins a 51'50.

Els Nords, de 75'75 han pujat a 75'85, reculant tot seguit a 74'40, per tanca a 75'05. Els Alacants, de 93'00 reculen a 91'60, passen a 92'10 y acaben a 92'15.

Els Orenses, de 27'80 pugen a 28'00 y reculen a 27'50.

El Colònia s'ha cotitzat a 74'75. Els Alacants, a 93'00.

En el llistat al complet s'ha operat: Alacants, a 100'15; St. Joan les Abadeses, a 70'00;

CICLOS SANROMA
BALMES 62
BARCELONA

LES DOCUMENTS DU PROGRÈS

REVISTA INTERNACIONAL

El número de setembre conté una hermosa y impresionante crida de M. Paul MARGUÉRIE, a l'opinió pública y als cosos legítims en favor de la llibertat del divorci. El debat és d'ordre religiós y polític; són admirables les respostes ab que la raó destrueix els sofismes de l'Església.

Remarcable són també un article de l'eminent Dr. Jacques BERTILLON, sobre les conseqüències de la llei Lemire que lliberta al matrimoni de nul·litat; i altres de M. DESORMAUX (El Catro sobre la manumissió de la dona musulmana), article de vivel·lualitat porta raó del recent moviment revolucio-

clonar a Turquia; y un de M. Rodolphe BRODA sobre el Maridatge de l'avenir.

Tots aquests articles instrueixen al lector sobre la crisi de l'amor y del matrimoni, la solució de la qual evitaria tanteríssims dolors a la humanitat.

Les altres seccions de la revista, Progrés econòmic, Progrés polític, Progrés social, Progrés literari, Progrés científic, Progrés artístic, no desdinen de les anteriorment publicades. Es la millor y més econòmica revista internacional

SE SUSCRIB EN AQUESTA ADMINISTRACIÓ

UN ANY, PTES. 15.—UN NÚMERO, PTES. 2

GRAN HOTEL CENTRAL

CITTE BERGERE, 6.-PARIS

MONTAT A L'ALTURA DELS MILLORS DE L'EXTRANGER

Situat junt als grans Boulevards, Teatres, Borsa, Correus, etc., etc.—Cuina francesa y espanyola.—Habitacions espanyoles y ventilades, gran confort y electricitat desde 2'50 a 5 francs per dia.—ESTANCIA COMPLETA DESDE 6 FRANCS DIARIAS.—Calefacció y ventilació elèctriques, sala de lectura, taula rodona y reservada, etc.

—Se parla espanyol—

LA POCHETTE INTERNACIONAL

50 hermosos sellos, todos diferentes, COLONIAS ANGELES, ALMANYES, VELLA EUROPA, etc. Valor real, 12 francs

LA CASA VICTOR ROBERT
83, RUE DE RICHELIEU, PARIS

envia franc el Catàleg d'Ocasions (Series, Lots, Assortits, oleccions, etc., etc.), ab PRIMA GRATUITA.

Demanar el CATALEG DEL TIMBROFIL

que acaba d'aparèixer

—Gratis—Franc—Ab prima—

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossotes, a preus econòmics

Venda a ngros/le y menuda—FABRICA Y DESPATX 33, Sant Pau, 33.

MAL DE CAP - NEURALGIA

CURACIÓ RADICAL

"OBLEAS MAGICAS,"

de GESSLER

Se garanteix que no contenen antipirina, quinina, opi ni morfina, ni cap substancia que sigui nociva.

— Demanen en Farmacies y Droguerías —

Concessionari exclusiu pera la venda a l'engrós

HILARIO GRUÉ.—Ronda Sant Pere, 4.—BARCELONA

Herpes (Brians)

La pomada y essència antiherpètiques de Botta, preparades per Borell, atren d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell per invencibles que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquesta pomada, que s'han curat ab ella pacients que tenien molts brians y que cada lletja llesca de pondra brians y algunes sulfures sense lograr curar-se.

Unich dipòsit: Farmacia de Borell, Comte del Asall, núm. 53 (dintre) nada al carrer de Sant Ramon.

ESQUELES

MORTUORIES

Se n'admeten en la impremta

d'aquest diari, fins a dos quarts

de tres de la matinada.

TELEFON 2,298

Moviment del port

En el dia d'ahir entraren les següents naus:

De Valencia, vapor «Canalejas», ab càrrega general y 296 passatgers.

De Gènova, vapor «Gabriel Rius», ab càrrega general y 39 passatgers.

De Marsella, vapor «Castilla», ab càrrega general y 9 passatgers.

De San Luis, vapor «Rojas», ob client.

De Palma, vapor «Miramar», ab càrrega general y 118 passatgers.

De Palma, goleta «Joven Luisa», ab marbre.

De Santa Cruz, vapor «M. L. Villaverde», ab càrrega general y 17 passatgers.

De Sinesse, vapor anglès «Venodotian», ab 1,200 tonelles de carbó.

De Badalona, vapor noruec «A. H. Hartmann», ab 200 tonelles de bacallà.

De Badalona, palibot «Luisa», ab lastre.

De Badalona, palibot «Margarita», ab lastre.

D'Alacant, vapor «Francolí», ab càrrega general y 152 passatgers.

D'Hamburg, vapor alemany «Módena», ab càrrega general.

De Gènova, vapor «Buenos Aires», ab càrrega general y 14 passatgers pera aquest port y 11 de trànzit.

De Gènova, vapor «Cádiz», ab càrrega general, de trànzit.

En el mateix dia sigueren despatxades:

Pera Nueva York, vapor alemany «Hans».

Pera Palma, vapor «Miramar».

Pera Gandia, draga anglesa «Gandia».

Pera Alacant, bergantí goleta «Alejos».

Pera Gènova, vapor alemany «Módena».

Vapors de la casa Mac-Andrés:

«Pelayo», sortirà lo cap a Londres y Am-beres.

«Pietro», sortirà cap a Hamburg el 12.

«Goya», arribà a Bilbao el 9, sortirà'l 12 cap a Santander.

«Almagro», arribà a Malaga'l 9 sortint directe cap a Londres.

«Bravo», sortí de Huelva'l 9 cap a Sevilla».

«Herrera», sortí de Vigo el 8 directe a Cádiz.

«Juan Cunningham», arribà a Sevilla'l 8, sortirà'l 11 cap a Almeria.

«Gravina», sortí de Denia'l 8 cap a Alacant.

«Sea-Beller», sortí de Denia'l 8 cap a Alacant.

«Fionia», arribà a Denia'l 8 de Valencia.

«Fortuny», sortí de Villagarcía'l 8 cap a Cádiz.

«Pinzón», s'espera a Malaga'l 9 de Londres.

«Bazan» y «Campador» a Hamburg.

Impremta y estereotipia, Fortuny, R. 12.